

PO SPALIO VÉLIAVA

LKP Rokiškio rajono k-to ir rajono DŽD Tarybos organas

1955 m. liepos mėn. 10 d., sekmadienis • Kaina 15 kp.

Eina nuo 1950 metų

Nr. 55 (491)

SPARTINTI ŠIENAPIŪTĖS IR SILOSAVIMO DARBUS

Rajono kolūkiuose vis planesnį užmojų iجاuna šienapiūtės ir silosavimo darbai. Socialistinio žemės ūkio žemdirbiam, Pabaltijo žemės ūkio darbuotojų pasitarimo dalyvių Kreipimosi ir išsivysčiuojo socialistinio lenktyniavimo Tarybų Lietuvos 15-ųjų metinių garbei paskatinti, kad spartina šienapiūtės ir ankstyvojo siloso gamybos darbus.

Sparčiai vykdo šienapiūtės darbus „Gegužės Pirmosios“ žemės ūkio artelės nariai. Kolūkyje kasdien dirba 8 šienapiūtės ir 50–55 šienplioviai. Našiai panaudojant techniką ir taikant kolūkiečiams gamybinių paskatinimo priemones, čia nušenauja daugiau kaip 90 ha natūralinių pievų ir daugamečių žolių. Kolūkiečiai, vystydami kolūkybinį socialistinį lenktyniavimą ižymiosios datos — Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje 15-ųjų metinių garbei, šienapiūtę įsipareigojo atlikti iki liepos 19 dienos.

Neblogai šienapiūtės darbus organizuoja „Lenino keliu“ (pirmininkas drg. Strazdaukas), „Aušros“ (pirmininkas drg. Butkys), „Už tai-ką“ (pirmininkas drg. Kairys) ir eile kilių rajono kolūkių.

Šienapiūtė atlikti suglaus-tais terminais yra neatidėlio-linas žemės ūkio darbuotojų uždavinys. Kolūklų partinės, komjaunimo organizacijos, valdybos ir žemės ūkio spe-cialistai privalo sustiprinti vadovavimą šios kampanijos pravedime. Šienapiūtės ir siloso raugimo darbams turi būti panaudojama visa kolūkuose turlma technika ir MTS mašinos. Reikia užtikrinti, kad šienapiūtė būtu baigtą per 10–12 dienų, kad šienavimo darbuose aktyviai dalyvautų maksimalus kolūkiečių ir mechanizatorių skai-čius. Tuo tikslu reikia vesti platų aiškinamajį darbą kolūkiečių tarpe, aiškinti par-tijos ir vyriausybės politiką, artimai supažindinti kiekvie-ną kolūklej su Pabaltijo žemės ūkio darbuotojų pasi-tarimo dalyvių Kreipimusi, plačiai taikyti skatinamias priemones kolūkiečių mate-rialiniams suinteresuotumui kelti.

Tačiau kai kurie kolūkių pirmininkai ir žemės ūkio specialistai neleistinal vilki-na šienapiūtės ir siloso ga-mybos darbus. Nepatenkina-

Visa tai užtikrins sekmingą šienapiūtės tr siloso darbų atlikimą.

LIETUVOS TSR MINISTRŲ TARYBOJE

Dėl poilsio dienos nukėlimo iš 1955 m. liepos 17 d. į liepos 21 d.

Ryšium su tuo, kad 1955 m. liepos 21 d. sukanka Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje 15-ostos metinės ir atsi-zvelgdama į respublikos darbo žmonių pageidavimus ir pra-šymus, Lietuvos TSR Ministrų Taryba nutarė nukelti poil-sio dieną iš 1955 m. liepos 17 d. į liepos 21 d. (ELTA).

TARYBŲ LIETUVOS

SUTINKANT TARYBŲ LIETUVOS 15-ASIAS METINES

Didelės permalnos Gižų apylinkėje

VILKAVIŠKIS, liepos 4 d. (ELTA). Buržuazijos valdymo melias Gižų apylinkė buvo viena iš labiausiai aisi-likusių dabartinio rajono te-ritoriuje. Čia gyveno keli šimtai nuskurdusių vargingu-jų valsiečių bei kumečių šeimų, kurie dirbo vletos dvarininkui, buožėmis ir ki-lėmis, negaileslingai išnaudojusiemis darbo valsiečius.

Pradinėse mokyklose dirbo 4 mokylojai, mokėsi tik ke-lios dešimtys vaikų. Nebuvo né vienos bibliotekos ar kilių kultūrinių įstaigų. Prireikus medicinos pagalbos, vietos gyventojai kreipdavosi į Vil-kaviškį arba Marijampolę, ji buvo prieinama tik pasituri-ntiems, už pinigus. Laikra-čius prenumeruodavosi dva-rininkas ir buožės.

Tarybų valdžios metalas apylinkėje įvyko didžiausia pakitimai. Darbo valstiečiai susijungę į kolūkį, kuris kas-

mei stiprėja. Kyla kolūkiečių gerovė.

Apylinkės teritorijoje suorganizuota MTS, atidarytos vidurinė ir dvi pradinės mo-kyklos, kuriose dirba 16 mo-kylojų, mokosi šimtai kolūkiečių vaikų. Darbo žmonės naudojasi biblioteka, 4 klu-bais-skaitlyklomis, kuriose yra 9.000 knygų. Apie 300 kolūkiečių yra nuolatiniai skai-tytai. Daugelis jaunuolių ir merginų mokosi vidurinėse ir aukštojiose mokyklose. 1953 metais apylinkėje alda-ryta ligoninė. Joje dirba du gydytojai ir šeši kili medi-cinos darbuotojai.

Apylinkės centras pilnai radiofikuotas. Daugelis kolūkiečių turi savo radioimtu-vus.

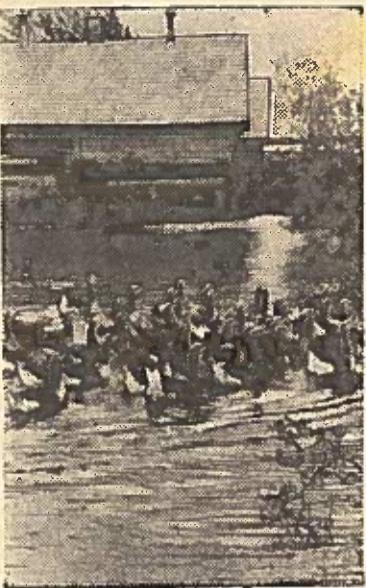
Apylinkės gyventojai gau-na 500 egzempliorių laikra-čių, daugiau kaip 100 žurna-lų.

Šienapiūtė ir siosa-vimas

Aniškio tarybiname ūkyje prasidėjo masinė šienapiūtė ir žolių silosavimas. Per pirmąjias dienas nuplauta daugiau kaip 200 hektarų dobi-ų. Dobilai, nušenauuli 100 hektarų plote, gerai išdžio-vinti ir sukranti į kuptetas. Iš laukinių žolių užraugta 210 tonų siloso.

170 hektarų natūraliųjų pievų ir sėtinų žolių nuimta Pilktupėnų tarybiname ūkyje. Čia užraugta 400 tonų siloso.

Uostadvario tarybiname ūkyje nušenauta 185 hektarai ir užraugia 700 tonų siloso.

Linkuvos rajono „Spartuolio“ kolūkyje didelis dėmesys skiriamas paukštininkystei. Čia pastatyti dvi tipinės paukštidės. Metai iš metų kolūkis pristato valstybei tūkstančius kiaušinių virš plano. Paukštininkė S. Bismanienė, gavusi 1954 metais iš kiekvienos 300 vištų po 148 kiaušinius, yra VŽŪP dalyvė. Dabar kolūkio fermoje priskaitoma daugiau kaip 3.000 paukščių, tame tarpe apie 300 žąsų. Nu-o-traukoje: kolūkio žąsų prūde. J. Baltmano (ELTA) nuotrauka.

Ukmergės rajono Leonpolio tarybinis ūkis už 1954 metais pasiekės rodiklius gyvulininkystėje ir laukininkystėje pristatytas dalyvau-ti 1955 metų Visasajunginėje žemės ūkio parodoje. Pieno primel-zimas vidutiniškai iš vienos karvės sudarė 4.116 kg vietoj plane nu-matytų 3.500 kilogramų. Šakniavai-sių derlius 40 ha plotė gautas po 486 centnerius iš hektaro vietoj 320 centnerių pagal planą. Septyniomis tarybinio ūkio melžėjoms suteiktas geriausios Lietuvos TSR melžėjos vardas. Nu-o-traukoje: karvių melžimas ganykloje. Melžėja V. Mikšienė, primelžusi iš kiekvienos karvės daugiau kaip po 2 tūkstančius kilogramų pieno, perduoda pieną brigadininko padėjėjai A. Paverškėnai.

L. Morozovo (ELTA) nuotrauka.

ŽINIOS IŠ LAUKŲ

Šieną džiovina tik žaiginiuose

„Aušros“ kolūkio žemdir-biai įsijungę į šienapiūtės darbus. Kasdien kolūkio pie-vose dirba 12 šienapiūvių mašinų. Ten, kur su mašino-mis dirbtai neįmanoma, pievos šienaujamos dalgiams. Kolūkyje jau nušenauta arti 60 ha pievų.

Sparčiai tempais šienapiū-tė vykdoma V-oje laukininkystės brigadoje (brigadininkas drg. Pašauskas). Čia jau nušenauta 30 ha pievų. Br-

gade gerai organizuoti visi šienapiūtės darbai. Iš ryto, kol dar pievose guli rasa, vyrat šienauja, o moterys pri-žūri pasėltus: ravi piktžoles, purena kvadratų tarpueilius. Rasai nukritus, visos moterys išeina į pievas. Šienas džiovinamas tik žaiginiuose. Žaiginių panaudojimas igali-na kolūkiečius išsaugoti šie-no kokybę.

M. Jurgelienė

Dar nepasiruošę

Dar nepastruošę šienapiū-tei „Duokiškio“ kolūkis. Čia neatremontuoti vežimai šie-nui vežti, šienapiūvės, neiš-valytos daržinės. Ir klojimai. Kolūkio vadova ypač pamir-

šo tokį atsakingą retkalą, kaip žaiginių gamybą.

Rajone jau vyksta šienap-tpūtė. „Duokiškio“ kolūkio vadova privalo nedelsiant pašalinti minėtus trūkumus.

J. Venckėnas

23 tonai siloso

23 tonus ankstyvojo siloso užraugė „Švyturio“ žemės ūkio artelės III-osios laukininkystės brigados nariai, vadovaujami brigadininko drg. Kriovės. Vykdant silosavimą 1-oje laukininkystės brigadoje (brigadininkas Jonas Garška), pasireiškė didelis neorgani-zuotumas. Brigadininkas Jonas Garška šaltai pažiūrėjo į jam pavestą reikalą. Tuomet III-osios brigados nariai ir bri-gadininkas drg. Kriovė atėjo į pagalbą ir per dvi dienas užraugė 23 tonus siloso 1-oje brigadoje. Gaminant ankstyvai silos, prie žalostos ma-sės buvo dedama tūriagė, ru-ginių miltų ir druskos.

P. Stokas

KOMJAUNIMO GYVENIMAS

DVIEJŲ KOLŪKIŲ
KOMJAUNUOLIAI

Kolūkio pirminė komjaunimo organizacija yra ta vado-vaujančių ir nukreiplanų jėga, kuri veda paskul save visą jaunimą, organizuoja ir nukreipia ji partijos ir vyriausybės nutarimų vykdymui. Apie tai, kaip šiuos uždavinius sprendžia kolūkų komjaunuolių, kalba jų darbai.

Dar visai nesenai Salomėjos Nėries vardo kolūkis buvo vienas iš atsilikusių rajone. Kolūkio laukuose buvo išauginami žemė derliai, šubavo gyvulininkystė. Kolūkio pirminė komjaunimo organizacija, glaudžiai bendradarbiaudama su partine organizacija, mobilizavo arteles jaunimą į kovą už kolūkio ekonominių sustiprinimą, už kolūkiečių gerbuvio pakelimą. Kolūkiečiai teisingai įvertino komjaunuolių pastangas, atėjo jiems į pagalba, išrinko kolūkio pirminku komjaunimo organizacijos sekretorių agronomą Albertą Strumskį. Teisingai organizuotas darbas gretė dėl teigiamus rezultatus. Salomėjos Nėries vardo kolūkio žemdirblai pirmieji rajone užbaigė pavasario sėjos darbus, padarė stambų žingsnį pirmyn gyvulininkystės išvystymo keliu.

Kolūkio komjaunuolių — aktyvūs gyvulininkystės ir laukininkystės darbuotojai. Geru žodžiu kolūkiečiai minėnėnai pirminės komjaunimo organizacijos priimimus i komjaunimą jaunuolius prikabinėtoj Liną Paberžį, melžę Genę Druskaitę, veršelių augintoją Emilią Druskaitę ir kitus, rodančius šaunaus darbo pavyzdžius.

Komjaunimo organizacija palanko glaudžius ryšius su jaunimu, mobilizoja ji parlijos ir vyriausybės uždavinių vykdymui, skatinėja iniciatyvą. Plataus aiskinamojo darbo kolūkio jaunimo tarpe dėka visa eilė jaunuolių ir merginų išreiškė norą etti dirbtį į gyvulininkystės fermas, laukininkystės brigadas. Karvių melžėjós L. Grisaičiūtė ir Druskaitė primelžė nuo melžų pradžios iš kiekvienos karvės daugiau kaip po 600 kg pieno. Melžėjá J. Klišaitė turi išdirbusi virš 100 darbadienių. Puikius darbo pavyzdžius laukininkystėje rodo kolūkietės Baukytė, Rudokaitė, kukurūzų auginimo grandies grandininkė Alekšiūnaitė, išdirbusios po 120–140 darbadienių.

Nemažas dėmesis skirtamas komunistiniam jaunimo auklėjimui. Štai metais savivienikinėjėjoms suruoštys trys vakarai su menine dalimi, paskaita virš 12 paskaitų.

Komjaunimo organizacija tapo tikru kolūkio jaunimo avangardu, su jaunatviška energija kovojančiu už kol-

ūkio susliprinimą. Žinoma, jos darbe dar pasitaiko trūkumų ir klaidų, tačiau galima drasti tvirtinti, kad Salomėjos Nėries vardo žemės ūkio arteles komjaunuolių ryžtingai su jais kovos ir artimiausiu laiku pašalins.

Visai kitokį įspūdį padaro „Stalino keliu“ kolūkio pirminės komjaunimo organizacijos darbas. Pirma, kas krinta į akis, tai — komjaunuolių pasvyvumas. Gyvulininkystės fermose čia dirba tik viena komjaunuolė F. Kiseliavaite. Tiesa, drg. Kiseliavaite kiaulių serike dirba jau 4 metai, tačiau jos darbo rodiklių nematyti. Dalis kaltės čia tenka ir kolūkio vadovams. F. Kiseliavaite seria penimas kiaules, tačiau nei atiduodant atpenėjimui, nei prilimant alpenėtas kiaules, jos nesveriamos, todėl ir apie komjaunuolės Kiseliavaite darbą negalima nieko pasakyti. Dvi komjaunuolės — E. Zizaitė ir A. Sokaitė — dirba laukininkystėje. Apie jų darbą kolūkiečiai juokaudami sako:

— Iš šių merginų naudos, kiek iš ožio pieno.

Ir tikrai. Per penkis mėnesius nuo metų pradžios komjaunuolė E. Zizaitė teišdirbos 4,26 darbadienio, A. Sokaitė — 11,58 darbadienio. Žinoma, esant tokiam „gamybiniam pakilimui“, apie mobilizuojant komjaunimo vaidmenį kolūkio gamyboje negali būti ir kalbos.

Nepaleinamas ir toks faktas, kad komjaunuolis A. Strumskys, grįžęs iš Tarybinės Armijos, jau daugiau, kaip pusę metų nedalyvauja kolūkio gamyboje ir ieško pats nežinodamas ko.

„Stalino keliu“ kolūkyje daug jaunimo. Tačiau komjaunimo organizacija nepalaiko su tuo glaudžiu ryšiu. Iš čia išplaukia ir ta aplinkybė, kad komjaunuolių eliés visai neauga.

Pirminės komjaunimo organizacijos sekretorius N. Valaišaitė ir visi komjaunuolai nesidomi kolūkio jaunuolių ir merginų būtimi, nestrūpina jų kultūringu poilsiu po darbo. Visos pramogos čia apsirodo tik... šokiai. Meno savivieniklos kolektivo veikla visai apliesta. Apletastas ir agitacinis darbas jaunuolių kolūkiečių tarpe.

„Stalino keliu“ kolūkio komjaunuolai turi susirūpti susidariusia padėtimi, sustiprinti savo drausmę, nuolat vadovautis VLKJS įstatymais. Tiek tuomet komjaunimo organizacija taps vadovaujančia jėga jaunuolių tarpe ir sugebės mobilizuoti juos į kovą dėl greitesnio TSKP CK sausio Plenumo nutarimų įgyvendinimo.

V. Stundžius

Moksleiviai prižiūri kukurūzus

Rokiškio 1-osios vidurinės mokyklos mokiniai, vadovaujami gamtos dėstytojos drg. Puzinkevičiūtės, Kaiolto Poželos vardo kolūkyje augina 2 ha plotė kukurūzus.

Ravintukukurūzus, gerai dirba moksleivių komjaunuolai Keliuolyte, Guntulis, pionierai Nikonoras, Mikytė, Rasčiūtė, Čečytė ir kt.

A. Laužadyte

M U M S R A Š O

Vargas dėl ūgio

Norėdamas įsigyti darbinį kostiumą, aš apéjau visas Rokiškio miesto parduoutes. Ir visur girdėjau vienodą atsakymą:

— Jūs didelio uglo. Tokių kostiumų neturime.

Mano ugis — 178 centimetrai. Ne taip jau didelis. Tačiau miesto parduoutes lenlynose tik išimtinai alvejais galima užlikti drabužius, didesnius kaip Nr. 50. Prekybos vadova, užsakydami prekes bazėje, turi atžvelgti į šį pirkėjų pageidavimą.

Darbinius drabužius išleidžia „Pergalės“ daugverslinės arteles siuvykla. Argi ji taip pat negalėtų reaguoti į pirkėjų paklausą?

N. KOTOVAS
Rokiškio miesto gyventojas

Rokiškio miesto gyventojai jau ne kartą turėjo progos matyti, kaip komjaunuolis Bronius Svirskys, būdamas neblaiviame stovyje, kelia gatvėse mušynes, vartoja nepadorius žodžius.

(Iš skaitytojų laiškų)

— Uždaryk langą, vėl tas Svirskys girtas gatvėje vaiksto!

— O iš kur tu žinai, kad tai jis?

— Rokiškyje tik jis vienas tokius žodžius vartoja.

MŪSŲ MEDŽIAGOS
PĒDSAKAIS

Laikraščio „Po Spalio vėlava“ Nr. 51(487) išlipo kritinė žinutė „Neįvykdyta suštartis“, kurioje buvo iškelti rimti trūkumai, vykdant silosinių tranšeju statybą „Pergalės“ kolūkyje.

Rokiškio rajono statybos remonto kontoros viršininkas drg. Smirnovas redakcijai pranešė, kad faktai, iškelti žinutėje, pasitvirtino. Statybos darbai buvo žlugdomi dėl tos priežasties, kad kolūkis neapribino statybininkų statybine medžiaga. Šiuo metu padėtis išalsyta, ir statybos-remonto kontoros darbininkai įsijungę į silosinių tranšeju statybą.

Tobulinti metalo apdirbimo metodus

Didelių greičių pritaikymas ir sparthus padavimas į metalo piaunamąsias stakles sumažina mašinos lyginamojo ir pagalbinio laiko, panaudojamo detalų padavimui, pritvirtinimui ir išmatavimui santykį. Kijevo fabriko „Krasnyj ekskavator“ tekintojas Vitalijus Kuprijanovičius Seminskis prisimė uždavinį sutrumpinti pagalbinų operacijų laiką. Tam jis panaudojo specialius greitai veikiančius įrengimus, datinai panaudojamus kitų fabrikų praktikoje, datinai jo paties sukonstruotus. Dėka to mechaniniame cechė, kur dirba drg. Seminskis, pamainos užduotys įvykdė 150–170 procentų. Jis pats išdirbio normas įvyko po 400–500 proc. Krumpliaračių apdirbimui novatorius sukonstruavo specialų prietaisą, įgalinanči šios operacijos pamainos normą įvykdyti 1500–1800 proc. Per pastaruosius metus jis sukarė daugiau kaip 50 įvairių instrumentų ir prietaisų konstrukcijų, pakeliančių darbo našumą ir produkcijos kokybę. Drg. Seminskio sukurti prietaisai pritaikomi ne tik „Krasnyj ekskavator“ įmonėje, bet ir kitose fabrikuose. Nuotraukoje: tekintojas-novatorius V. K. Seminskis.

Be šeimininkisko vadovavimo

Karolio Poželos vardo kolūkio vadova su palengvėjimu atsiduso, užbaigę kukurūzų sėjā, ir... visiškai užmiršo šią kultūrą. O kukurūzai sudygę visame 71 ha plotė. Kartu su jais pasirodė įvairios piktžolės, ēmė stelbti pasėlius, sunaudoli dirvoje esančias malstingas medžiagą. Dirvų paviršiuje nuo lietus susidarė kieta žemės pluta ir trukdė normaliam laukukurūzų daigų vystymuisi. I-oje laukininkystės brigadoje, kuriai vadovauja kolūkietis Meilus, neprižiūrimi kukurūzų dalgalai 6 ha plotėje pagelto ir nustojo augę. Panašūs menkai išsvysčiusių pasėlių plotai atsirado II ir III laukininkystės brigadose. Ir tik po to kolūkio valdybos pirminkas Čiuvinas su agronomu Vajega išėjo pasižvalgyti į laukus ir įsakė laukininkystės brigadininkams pradėti kukurūzų tarpueilių pureninam ir piktžolių ravėjimą.

Norint užlikinti savalaikį kukurūzų tarpueilių purenīmą visuose plotuose, į laukus reikia pasiūsti daugiau kolūkiečių su arkliniais planetatis tr kitais purentuvaus. Tačiau kolūkio valdyba iki šiol vis dar atidėlioja naujų planuolių įsigrėjimą.

Kolūkiečiai nori išauginti aukštą kukurūzų derlių. Tačiau dar jems trūksta konkrečių žinių apie šios kultūros auginimą, jos priežiūrą. Nei laukininkystės brigadintuks, nei kukurūzų auginimo grandžių nariams niekas nepataria, ntekas neduoda metodinių nurodymų. Mat, kolūkio agronomas Vajega išvykęs keliolikai dienų į seminarą, o zootechnikas Bartkevičius šį darbą laiko ne savo reikalui, nors kukurūzai auginami visuomeninės gyvulininkystės produktyvumut pakelli. Jau kuris laikas, kaip i kolūkį neužsuka nel vienas Rokiškio MTS žemės ūkio specialistas.

Kartu su tarpueilių įdirbiniu būtina organizuoti kukurūzų dalgalų retinimą bei persodinimą į tuščius lizdus. Taip pat būtina patrėsti pasėlius azotinėmis trąšomis. O Karolio Poželos vardo kolūkyje su šaltis darbais kažko vis delstama, laukiama...

L. Vaitkūnas

Gaminiai silosai

„Jaunostos gvardijos“ kolūkio II-oje ir IV-oje laukininkystės brigadose, vadovaujant kolūkio zootechnikui drg. Rimkui, jau užrauga virš 50 tonų žaliosios masės. Stekiant, kad silosas būtų geros kokybės ir noriai gyvulių ēdamas, prie susmulkinios masės yra dedama pieno išrūgų, druskos ir koncentratų.

Gaminant silosą, gerai dirba kolūkiečiai drg. drg. Jagas, Šukytė, Čeptienė ir kt.

Prie kolūkio gyvulininkystės fermų baigiamos išcementuoti trys silosinės tranšejos, į kurias bus užraugta tūksiantis tonų kukurūzų siloso.

Arlimiausiu laiku siloso gamybą pradės ir kitų brigadių žemdirbių.

V. Gečas

DAINUOK, ŠIRDIE, GYVENIMA!

PAULIUS ŠIRVYS

Nesenai poetas Paulius Širvys lankėsi Rokiškyje, kur susitiko su vietos literatais ir dalyvavo literatūriniai vakare. Žemiau spausdiname naujansius poetų eilėračius.

MYLIMAI

Kai sukas visos planetos
Desningu visatos keliu,
Siauručiuos rēmeliuos ant vietas
Ramiai nusėdēt negaliu.
Vilioja veržimasis greitas,
Nakties mėnesieną žila
Ir audros, ir saulė įkaitus,
O kartais — bekrastė tyla.
Čia viskas taip miela, taip sava:
Ir darbas, ir triukšmas — minia,
Ir tai, ko kiti nesąpnavo,
Sukurti vilioja mane.
Nurint negaliu aš ant vietas:
Gimiau neramiausias visų.
Kitoks — gal nebūčian poetas,
Nebūčiau nei tuo, kas esu.
Gyvenimas mano — degimas,
Troškimas pažinti daugiau.
Vairuodamas savo likimą
Kažkur pasakysi: „Baigiau“...
Kas dega, tasai ir užgesta.
Palieka šalti pelenai.
Bet nieks ir po to nuo šio krašto
Manęs neatskirs amžinai.
Aš būsiu tada milijardais —
Mažiausiai protonais lakiai,
Suksiuos begalybėj be vardo
Drange su bevardžiais tokiai.
Ir būsiu metalas, azotas...
Ir tas, ko gyvenimui reiks.
Nei žemėj, nei eterio plotuos
Gyvybe, žinau, nesibaigs.
Kiekvieną pavasarį žaliaj
Žiedais praregēsiu gėlių.
Ir būsiu čia oro dalelė,
Kažkam atsidastant: „Myliu“.
Plačioj begalybėj mikronų
Ieškosiu, brangioji, tavęs.
Už metų — šimtų, milijonų
Visvien susitiksime mes.
O gal ir praleksių pavejų
Mažyte laukų dulkele,
Nes mums — nežinot, kad mylejom
Ir buvom jau kartą šalia.

NEMUNAS

Su Nemunu
Pateka saulė,
Su Nemunu
Leidžias toli.
Prie Nemuno
Mano pasaulis,
Prie Nemuno
Mano šalis.

Su Nemunu
Ašaras plovėm,
Su Nemunu
Griovėm stabus.
Prie Nemuno
Buvom senovėj
Ir būsim,
Kol Nemunas bus.

Sartų žvejys

Ošia, kugžda
Giria
Mylimosios balsu.
O giliai
Ežere
Mirga žvaigždės
Dausų.

Sidabrinis vanduo
Sidabrinų žuvų.
Su irklais
Aš skrendu,
Su beburiu
Laivu.

Ir kol rytas
Prašvis,
Mylimoji kugždės...
Jai sugausiu
Žuvis
Ir žvaigždes,
Ir žvaigždes.

P. MILAKNIS

GEGUTĖ

Šokinėjau per kemsus
Ir švilpiau, ir šaukiau:
Eglynėliai jūs tamsūs,
Jūs takelai miškų,
Ateišau-u-k..
Ir staiga man —
Ku-kū!

Nenuliūskit, broliukai,
Jei nėra plinigų,
Žalių lapų įbrukt
I kišenę laiku.
Gegutėlei
Geri bus...
Ku-kū!...

Virš melavosios giružės,
Virš gimtųjų laukų
Nuaidėjo, sudužo
Tas vaikstės ku-kū...
Ir skurdus,
Ir viltingas
Ku-kū!

Ech, jaunystė manoji,
Nebéra tau vargū,
Kai gegutė kukoja,
Neprašai pinigų,
Tik linksmai
Atsišauki
Ku-kū!

A. MATIUKAS

Būvusių draugui

Mokykloj mokėmės kartu —
Kokios svajonės buvo! —
Aš arsiu traktoriūm laukus,
Skrajosi tu lėktuvais...

Deja, tikrovėj daug karčių,
Sunkių minučių esti.
Nelengva buvo iš pradžių
Prie traktoriaus įprasti.

Tau nepasieki gyvent
Tarp sienų instituto...
Sakyk, drauguži, ar tik tān
Žmogum galėjai būti?

O tu — be tikelio, atelies,
Galbūt, palikęs šeimą.
Prie vyno stiklo kankinias
Ir ieškai savo laimės.

Draugams girię nepirmąsyk:
— Iš prigimties esu pilotu...
Po kojom žemė vartosi, —
Nenorii ji tavęs nešioti!

Pažvelk į sąžinę, broliau,
Paklausk savo jaunystės,
Gali sakyti „Gyvenau“,
Jei darbo nepažiūsti?

S. MACIONAS

APIE MEILE

Jaunos, vikrios rankos traktorių vairuoja,
O laukų gėlytė šypsosi plaukuos...
— Pasakyk, mergaite, pasakyk, jaunoji,
Kaip gi tu mokėjai galvą pasipuošt,

Jeigu tau nerūpi vakarą velyvą
Eiti ir dainuoti būryje draugų
Ir klausyt, kaip šnabžda žydičios aliyos,
Kaip akordeonas verkia po langu?..

O jinal atsakė: — Klausimas keistokas.
Jei tu talp galvoji, negaliu tylėt.
Kas valdyti sunkią mašiną įšmoko,
Tas mokės išgėtis, jausti ir myli!

Vien dainu ir juoko meilei neužtenka,
Jai permaža žodžių, pašnabždom tartu.
Kai ateis vaikinas ir prašys duot ranką,
Atpažinsiu mielą iš šaunių darbų!

„Artoja“ kolūkis.

valtojimais, ir, išlindės iš po
traktoriaus, drėbė:

— Pagirgomis serga val-
kinas! Puslitris kaip mat iš-
gydys. Ot!

— Persižegnok! — su-
beldžiavo Elzė, rausdamosi
savo ryšulėlyje. — Žmogus dle-
vui dūšią rengiasi atiduoti, o
tu — apie veinio skyrimą...
Tf... Nuodémė, Nikodemai.
Jé, jé.

— Ką? — sugrįaudė Dramb-
lys, pasiryžęs iki paskutinėlyjų
ginti savo nuomonę. — Aš...
Aš ne... aš neleisiu...

Bet čia įstimalė i kalbą
Ropė, ir visi staiga nutilo.

— Šal — tarė Ropė. —
Žmogus susirgo? Susirgo.
Gydytojo reikia? Reikia.

— Jis pamoko plištu Piju.
Tas priėjo arčlau, pakėlė ru-
dus antakius. — Sėsk ant
savo mašlos ir — viesulu į
mitestą! Alšku? Alšku! I vals-
tinę. Paprašyk vaistų nuo
plišo. Suprant? Sakyk,
žmogus miršta. Technika stovi,
Pūdy-ymal nea-arti...

(Nukeita | 4 ps.)

E. ULDUKIS

STEBUKLINGI VAISTAI

(Jumoristinis apskrymas)

— Dédé Augustinai, kelk! Laikas į pamainą elti.

Dédé Augustinai, ilgas, kaip žardas, vyrukas su baltais, ant veido uždrubustais plaukais, kuriuose kyšojo išvėlė šiengalių, mieguistal sumurmėjo, apsivertė ant kito šono, ir užsitraukės ant galvos antiklodę, saldžiai susvili priešini.

— Dédé Augustinai! Dédé Augustinai! — purtė jų už peties penkiolikmetis Mikas, Augustino pagalbininkas. — Kelk! Jau septinta valanda...

Bet melodlingą dédés Augustino nosies švilplimą ir patrankų gausmas vargu ar sugebėtų nutraukti... Netekės kantrybės, Mikas ant pilvo nusiuogė nuo šieno stihtos, pagrrebė ąsotį ir, mirgėdamas basals, supleisėjusiai užkulintais, nubėgo prle upės,

prie plūgų ir nuriedėjo dirva.

Mikas dairėsi į šalis, kvėpavo grynu oru, švilpavo ir svajojo. O pasvajoti buvo apie ką. Po méniesio kito jis, Mikas, sės už traktoriaus vairo. Och, ir parodys gi jis savo gabumus! Jei ne visą rajoną, tai apylinkę nustebins!

Staiga dédé Augustinai tą jungė motorą, nušoko ant žemės, sunkiai suvaitojo, su gargaliavo ir, nusitvėrės rankomis už pilvo, kaip pėdas išsittės vagoje.

Mikas puolė prie jo. Dédé Augustinai gyvybės žyges dar rodė, bet valtojo taip balsiai, kad Mikas, tlgat negalvojės, kiek išgali pastleido į katmą pagalbos šaukštis.

Nepräėjo ir pusvalandžio, kaip aplink traktorių susibūré kolūkio plrmininkas Ropė, žmogus stambus ir ūsuotas, tačiau labai miglotai nusimėnas medicinoje, senelė Elzė, paprasta, labai gyva ir energinga moterelė su nedideliu

juodu ryšulėliu rankoje, kolūkio sargas Miliūnas, už sa-

vo milžinišką ūgi pramintas Drambliu, dar pora trejetą senučių ir senių, kurieems nebuvó ką veikti lauke, ir rudas, strazdanomis nubertas vaikytis Pijus, atlikęs į jvykio vletą brolio dviračiu. Iš po traktoriaus, kur spėjo nušliauzti dédé Augustinai, kyšojo tik purvinų batal ir girdėjost ltūdnį, plni nevilties ir skausmo valtojimais.

Senelė Elzė, jau gal penktą kartą tšklausiusi Miko pasakojimą, pačepsėjo bedante burna, pagalvojo ir nustatė diagnozę:

— Trūkis... Pelynų išgers — kaip ranka nuims ligą. Jé, jé,,

Dramblis buvo visat kitos nuomonės. Jis neapsiribojó vien tik Miko išdėstytiomis tiesomis apie traktorių liniko ligą. Būdamas iš prigimties smalsus, jis atsargiai palindro traktoriumi, pauostė kvaipa, besiveržtantį iš ligoninės burnos kartu su pratęsats,

Neatidėliotini darbai kukurūzų pasēliuose

Ypatingai rūpestingos priežiūros kukurūzai reikalingi šeštis metais, nes dėl šalto ir vėlyvo pavasario jie sudygo pavėluotai ir daigai labai silpni.

Jei pasirodytų, kad kukurūzai nesudygo arba juos išlesė paukščiai, tai nedelsiant tokius pasēlius reikia atséti.

Kukurūzams sudygti labai trukdo kietą dirvos paviršiaus plutelė. Pasiebėjus, kad toji plutelė susidaro, nedelsiant reikia ją sunaikinti, akelant zigzaginėmis akėčiomis.

Svenčionelių rajono „Naujo gyvenimo“ kolūkyje, Alytaus rajono Dzeržinskio vardo kolūkio II-oje laukininkystės brigadoje ir kitur ši svarbi agrotechninė priemonė netinkoma, todėl sunkesnėse dirvose užsidėjo paviršiaus plutelė, pasėliai labai apželė piktžolėmis. Visa tai labai pakenkė kukurūzams.

Daugumoje kolūkių kukurūzai buvo nuaketi ir tokiu būdu sunaikintos piktžolės, pagerintos sąlygos kukurūzams sudygti ir toliau vystytis. Pavyzdžiui, Veisėjų rajono Stalino vardo, „Per galės“, Malenkovo vardo ir kituose kolūkuose kukurūzų pasēliai buvo akėjami po 1–2 kartus. Todėl jie čia gražiai sudygo ir gerai auga.

Kai kukurūzai išaugina 3–4 lapelius, jie turi būti retinami, paliekant lizduose po 2 stipriausius augalus. Nereikalingieji daigai pažemėje nugnybtam arba nupiaunami. Jei kai kuriuose lizduose nebūtų sudygusių kukurūzų arba augtų tik silpnas daigas, juos reikia atsodinti išrautais su žemėmis prie šaknelių daigais arba apsėti sėklomis.

STEBUKLINGI VAISTAI

(Atkelta iš 3 psl.).

Pijus užsirito ant dviračio, ir po minutės jo auksinė, kaip saulėgrąžos žiedas, galva prasmeglo dulkių sukuryje.

Mikui staiga šovė į galvą šviesi mintis. Jis tarė Ropė:

— Draugas pirmiinke, leiskite, aš pabandysiu arti...

Ropė su nepasitikėjimu žvilgterėjo į jį.

— Tu-u?.. To -dar betruko... Juk tu...

— Juk aš baigiau traktorių kursus... Praktiką dabar atlieku.

Ropės veidas nušvito, jis surėkė:

— Tai ko gi tu iki šiol tylėjai? Kuklumas... Ech, jaunyste... Sauk Augustiną. Tegu lenda iš po traktoriaus. Suvažinėsime.

Mikas pašaukė Augustiną, iatsakymą tas suknarkė dar smarkiau. Mikas timpltelėjo į už bato. Knarkimas nutilo, vietoj jo pasigirdo pratjisi vaitojimai.

— Augustinai, balandėli, išskis iš po traktoriaus... Girdi...

— O-o-o-ch-cho-cho-o-ll buvo atsakymas. Mikas

paleido traktoriaus motorą. Dėdė Augustinas vaitodamas išlaužė iš po traktoriaus. Ropė padėjo jam. Mikas atsisėdo prie vairo.

Ropė staiga susigriebė abiem rankom už ūsų.

— O! — suvaitojo jis. — O kas prie plūgų bus?

Dramblys susijaudino ir, kostelėjės į sauja, pasakė:

— Tokiu atsakingu momentu negaliu palikti nuošaly... Važiuojam, vaikel — riktelėjo jis, užlipdamas ant plūgų.

Miko širdis apmirė iš susijaudinimo. Jis padarė visa, ką reikėjo padaryti, kad traktorius pajudėtų. Ir traktorius tikrai pajudėjo. Jis suprunkštė, kaip nusistovėjės arklys, kostelėjo dūmų kamuoliu ir truktelėjo iš vletos. Mikas vos nesuriko iš džiaugsmo, bet laiku susigriebė. Nedera juk rimtam traktorininkui šukauti, kaip vaikišliu...

Saulė pakrypo į vakarus, tačiau kepino gan smarkiai. Vaitodamas ir keikdamas viša pasaulį, dėdė Augustinas nušlaužė į krūmus ir, išsilėsęs po šermukšniu, apmirė. I kaimą vykti jis kategoriskai atsiskė, pareiškęs, kad vežime

jam žarnas aukštyn kojomis apvers.

Ropė paliko ligonį, suvarke visus reikalus ir vėl grijo į lauką. Čia jis susidūrė su Pijum. Vaškinas vos vilko kojas. Dviračio neliko ir pėdsako. Rankoje jis laikė buteliuką su drumzlinu skyčiu.

— Štai... atnešiau... — išspaudė Pijus, pamate pirmiininką.

— Vaistai? — nudžiugo Ropė. — Vaistai! Šaunuolis. O kur tavo dviratis? Sugedo. Gaila? Gaila! Na, nieko, mes visas išlaidas apmokėsime! By tik žmogu išgydyt. Juk žmogus — mūsų brangiausias turtas. Taip? Taip!

Jis patapšnojo Piju per petj, ir jie priėjo prie dėdės Augustino. Augustinas žilėjo stiklinėmis akimis į dangų ir raukė nemažą savo nosį.

Ropė pritūpė greta jo ir paklausė:

— Na, kaip, palengvėjo? A?

— O-o-o-cho-cho-cho-cho! — išsiveržė iš Augustino vaidaus vaitojimas.

Ropė krėstelėjo rankoje buteliuką su vaistais, pažiūrėjo prieš Saulę. Pijus išblyško, nuleido galvą.

— Kaip gi juos vartoti? —

Paklausė Ropė.

Pijus krūptelėjo.

— A?.. Vartoti?.. Kchm, — kostelėjo jis. — Gerli... Ne varioti, o gerli... Ot!..

— Kiek? — nekantraudamas paklausė Ropė.

— Kiek? — Pijus sumirkčiojo rudomis blakstienomis.

— Kchm... Kiek?

— Savaime suprantama — kiek? Šaukštą, du, stiklinę?

Juk sakė gydytojai? A? Sakė. Na! — émė šaukti Ropę.

Pijus visai sumišo ir išpleškinė:

— Sakė! Visus iš karto! Ot! — Ir pridūrė: — Kaip ranka nuims!

Ropė išspaudė į Augustino rankas buteliuką.

— Išgerk! Girdi? Viskai! Iki dugno! Nebijok, ne karatu... Sa-alduritis!

Augustinas sumykė, apžioko šeriuotomis lūpomis buteliuką ir čepsėdamas émė geriti... Pijus, atvėrės burną, sekė kiekvieną Augustino judesį.

Štai jis nusviedė į šalį tuščią buteliuką, pagulėjo truputį, kažką sumurmėjo ir atsisedo. Blausiomis akimis pažvelgė į Saulę, — ji buvo visai žema, — su palengvėjimu atsikvėpė ir... atsistojo.

— Puikūs vaistai, — pareiškė jis, žvilgterėjęs į Ropę.

MOKSLO IR TECHNIKOS PASAULYJE

Muilas iš kukurūzų

Dar visai nesenai išsavinta muilo gamyba iš ...kukurūzų.

Prie Rostovo „Rabočij“ kombinato laikas nuo laiko privažiuoja geležinkelio cisternos, priplūdytos rudos spalvos skrycio. Tai augalinis aliejus, gautas iš kukurūzų grūdų užuomazgų.

Iš cisternų kukurūzų aliejus patenka į didžiulius kubilus, kur jis prisotinamas deguonimi ir, pagaliau, pro specialius filirus išteka į vésinamajį rezervuarą. Bespalvis skystis virsta balta mase — salomu, žaliava muižui gaminti.

Nuo čia prasideda iprasta muilo gaminimo istorija.

Galų gale, iš konvejerio išeina tualetinio muilo gabalių, kvepiančių pakalnutėmis, alyvomis ir kitais vos juntamais pavasario kvapais.

N. Lazarevas

Naujós patefono plokšteliės

Prieš kiek laiko išsavinta ilgai grojančių patefono plokštelių gamyba. Šios plokšteliės padarytos iš specialios plastmasės — vinilito, ant kurios pasirodė galima padaryti mikroskopinius išryšmus. Tokiu būdu, paprastos plokšteliės formoje yra žymiai didesnis apsisukimų skaičius.

Turintieji patefonus, jau dabar gali klausyti plokšteliėse užfiksuočiai „Eugenijus Oneginas“, „Kniazli Igors“ ir kitas operas, išsiisas koncertines programas. Ilgai grojančios plokšteliės išleidžiamos masiškai.

(„Technika molodioži“).

Pijus susigriebė rankomis už pilvo ir, raitydamasis iš juoko, parviro ant žemės. Ropė ir Augustinas, išpūtę akis, žilėrejo į jį.

— Ol... gelbekit... „Puikūs vaistai“... Cha-cha-cha... Na, ir juokdarys! — kvatojo Pijus, susilenkdamas į žemės. — Juk tai... juk tai... grynas vanduo. Iš pelkės... O jis: „Puikūs vaistai“... Ol, numirsiu!

— Ką-a-a? — sugriaudė dėdė Augustinas. — Meluoji šunie... Meluoji!

Pijus pašoko ant kojų.

— Tai aš meluoju? Reikia man! Dviratis sugedo kely į miestą, aš ir nevažiavau. Paėmė vandens iš pelkės ir atvežiau. Ot... O tu... sučiūs... Apsimetė sergančiu...

Ropė išpūtė skruostus ir šaižiai šviiptelėjo. Augustinas žvilgterėjo į jį, perskaitėjo akys panieką ir, skubiai apsigréžęs, nubėgo ten, kur burzgė traktorius.

Ropė priėjo prie Pijaus ir patapšnojo į per petj.

— Nenusimink, vaikine... Dviratį pataisysime. Didelį darbą tu padarei. Žmogus ne nuo pilvo sopės, o nuo tingintavimo išgydei. Mums akis atvėrei. Dėkui tau. Dėkui.

Už redaktorių H. VIKERTAS